

ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS CENTRALIZUOTAS VIDAUS AUDITO SKYRIUS

VIDAUS AUDITO ATASKAITA ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VYKDOMŲ ADMINISTRACINĖS NAŠTOS MAŽINIMO PRIEMONIŲ VERTINIMAS

2024 m. birželio 13 d. Nr. 4
Šilutė

IŽANGINĖ DALIS

Vidaus audito pagrindas: Centralizuoto vidaus audito skyriaus 2024 metų veiklos planas.

Vidaus audito subjektas: Šilutės rajono savivaldybės administracija, įstaigos kodas 188723322, adresas – Dariaus ir Girėno g. 1, LT – 99133, Šilutė.

Vidaus audito vertinimo kriterijus/tikslas: įvertinti Šilutės rajono savivaldybės administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymą.

Vidaus auditą atliko: vyriausioji vidaus auditorė Milda Budrevičienė.

Vidaus audito atlikimo terminai: vidaus auditas vykdytas nuo 2024-05-16 iki 2024-06-13.

Vidaus audito atlikimo metodai: vidaus auditas atliktas vadovaujantis Šilutės rajono savivaldybės Centralizuoto vidaus audito skyriaus vidaus audito metodika, patvirtinta Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-01-31 įsakymu Nr. A2-24.

Audituojamas laikotarpis: 2023 m.

Vidaus audito procedūros: pokalbiai, patikrinimai, analitinės procedūros.

Vidaus audito subjekto atsakingi asmenys: Šilutės rajono savivaldybės administracijos skyrių vedėjai ir seniūnijų seniūnai.

VIDAUS AUDITO REZULTATAI

Lietuvos Respublikos Seimas, atsižvelgdamas į tai, kad nepagrįsta ir neproporcinga administracinė našta turi rimtą neigiamą poveikį šalies gyventojams, ekonomikai ir verslo aplinkai ir pabrėždamas poreikį imtis administracinės naštos mažinimo priemonių siekiant taupyti piliečių, verslo subjektų ir valstybės finansinius, materialinius ir nematerialinius išteklius, priėmė Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymą¹ (toliau – Įstatymas). Vadovaujantis Įstatymo

¹ LR administracinės naštos mažinimo įstatymas, 2012-11-18 Nr. XI-2386.

Vidaus audito ataskaita
7 str. 3 d., pasibaigus pusmečiui vertinome, kaip Šilutės rajono savivaldybėje vykdomos administracinės naštos mažinimo priemonės.

Į Savivaldybės 2023-2025 metų strateginį veiklos planą² buvo įtrauktos 5 administracinės naštos mažinimo priemonės.

Nr. 8 „Investicijų pritraukimo ir verslo vystymo programa“:

1. Bekontakčiai atsiskaitymai Šilutės rajono savivaldybės mokyklose (atitiko Įstatyme nustatytą priemonę Nr.4 „Informacinių technologijų ir elektroninių paslaugų plėtojimas“).

2. Atvirų duomenų prieinamumo didinimas, siekiant pagerinti teikiamas viešąsias paslaugas (atitiko Įstatyme nustatytą priemonę Nr. 3 „Institucijų keitimasis turimais duomenimis ir informacija“).

3. Paslaugų teikimo ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas Šilutės rajono savivaldybėje (atitiko Įstatyme nustatytą priemonę Nr. 2 „Proceso supaprastinimas vykdant teisės aktuose nustatytus teisinius informacinius įpareigojimus“).

4. Bevielio interneto diegimas viešosiose Šilutės rajono savivaldybės erdvėse (atitiko Įstatyme nustatytą priemonę Nr. 4 „Informacinių technologijų ir elektroninių paslaugų plėtojimas“).

Nr. 6 „Efektyvus savivaldybės valdymo programa“:

1. Elektroninės demokratijos, viešųjų ir (arba) administracinių paslaugų plėtra, mažinant administracinę naštą juridiniams ir fiziniams asmenims (atitiko Įstatyme nustatytą priemonę Nr.1 „Esamo reguliavimo panaikinimas, sumažinimas, konsolidavimas arba pagerinimas“).

Vidaus audito metu vertinome trijų administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimą, nes 2 buvo įgyvendintos 2023 m. I pusmetį:

1. Priemonei „Elektroninės demokratijos, viešųjų ir (arba) administracinių paslaugų plėtra, mažinant administracinę naštą juridiniams ir fiziniams asmenims (kompiuterinės technikos, programinės įrangos įsigijimas ir eksploatavimas, licencijų įsigijimas)“ 2023 m. skyrė 37 000 Eur Savivaldybės biudžeto lėšų 20 kompiuterių įsigijimui. Komunikacijos skyrius nurodė, kad per 2023 m. buvo nupirkta 20 stacionarių kompiuterių, kuriuos atidavė naudoti Savivaldybės administracijos darbuotojams. *Priemonė įgyvendinta.*

2. Priemonei „Bekontakčiai atsiskaitymai Šilutės rajono savivaldybės mokyklose“ 2023 m. panaudojo 26 400 Eur (iš jų – 4 800 Eur Savivaldybės biudžeto, 21 600 Eur – Europos Sąjungos lėšų). Priemonei įgyvendinti vykdomas projektas „Atviros ekosistemos atsiskaitymams negrynaisiais pinigais bendrojo ugdymo įstaigų valgyklose kūrimas“. Jo tikslas formuoti ir ugdyti praktinį būsimų mokesčių mokėtojų finansinį ir skaitmeninį raštingumą bei sąmoningumą, paskatinti atsiskaitymus negrynaisiais pinigais bendrojo ugdymo įstaigose diegiant ir atnaujinant tam pritaikytą infrastruktūrą.

² Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2023-05-25 sprendimas Nr. T1-5 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2022 m. gruodžio 22 d. sprendimo Nr. T1 – 1169 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės 2023-2025 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“.

Vertinimo kriterijus – 15 mokyklų, įsidedusių bekontaktį atsiskaitymą. 2023 m. buvo nupirktas elektroninių mokinio pažymėjimų (toliau – EMP) kortelių spausdintuvas, spausdinimui reikalingos eksploatacinės medžiagos ir programinė įranga su 17 mėn. licencija už 9 000 Eur, 4 500 vnt. kortelių elektroniniams mokinio pažymėjimams ir EMP skaitytuvas mokinių personalizavimui ir registracijai už 17 400 Eur. *Priemonė įgyvendinta iš dalies*, projektas bus baigtas įgyvendinti 2024 m. rugsėjo mėn.

3. Priemonei „Atvirų duomenų prieinamumo didinimas, siekiant pagerinti teikiamas viešąsias paslaugas“ 2023 m. panaudojo 36 200 Eur. Priemonei įgyvendinti vykdomas projektas, kurio tikslas – pagerinti ES regioninės ir vietos duomenų ekonomikos politiką, siekiant užtikrinti, kad viešieji ir privatūs subjektai galėtų naudotis atviraisiais duomenimis ir juos apdoroti. Siekiama paskatinti viešąsias organizacijas skelbti daugiau duomenų įvairiais formatais, didinti viešųjų paslaugų kokybę diegiant apdorotus atvirus duomenis. Per 2023 m. partneriai suorganizavo aštuonis nuotolinius susirinkimus, kurių metu aptarė duomenų atvėrimo galimybes, priežastis, kliudančias gerinti viešųjų paslaugų kokybę. *Priemonė pradėta įgyvendinti.*

Kitų administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinamas Savivaldybėje

Savivaldybės administracijos skyrių ir seniūnijų vadovų klausėme kokių priemonių ėmėsi mažinti administracinę naštą 2023 metais.

Socialinės paramos skyrius nurodė, kad asmenis dėl socialinių išmokų skyrimo pradėjo priimti tik iš anksto užsiregistravus, todėl jiems nereikia laukti eilėse.

Centralizuotam buhalterijos skyriui aptarnaujamos biudžetinės įstaigos visus finansinei apskaitai reikalingus dokumentus pateikia per dokumentų valdymo sistemą „Kontora“. Tai automatizavo, pagreitino ir supaprastino dokumentų valdymo veiklos procesus.

Teisės ir civilinės metrikacijos skyrius administracinę naštą mažino sudarydami galimybę ketinantiems tuoktis asmenims prašymus pateikti elektroniniu paštu bei už paslaugas atsiskaityti bankinėmis mokėjimo kortelėmis. Administracinę naštą interesantams mažino galimybė įvairias civilinės metrikacijos paslaugas užsisakyti per Metrikacijos ir gyvenamosios vietos deklaravimo informacinę sistemą (toliau – MGVDIS) ar elektroninį pašta. Per 2023 m. laikotarpį šia galimybe pasinaudojo beveik 13 % visų besikreipiančių. Iš 490 prašymų dėl civilinės būklės aktų duomenų perdavimo, sutikslinimo, įregistravimo ir kitų procedūrų atlikimo, net 93 % buvo pateikti naudojantis elektroninėmis sistemomis.

Švietimo, sporto ir kultūros skyrius nurodė, kad per Centralizuoto vaikų priėmimo į savivaldybių švietimo įstaigų ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupes informacinę sistemą www.registruok.lt priėmė 717 elektroninių prašymų: 667 – dėl vaikų priėmimo į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigas, 50 – dėl įstaigos pakeitimo.

Kaimo reikalų skyrius elektroniniu būdu suteikė 96 paslaugas: ūkininko ūkių išregistravimo, žemės ūkio valdų atnaujinimo ir technikos išregistravimo paslaugas.

Administracinę naštą Savivaldybėje mažino visų darbo vietų kompiuterizavimas. Administracijoje darbui naudojo 250 kompiuterių, 5 fizines, 14 virtualių darbo stočių ir 3 duomenų saugyklas. 2023 m. pradėtas planuoti turimų darbo stočių ir informacinių sistemų iškėlimas į valstybinį duomenų centrą, kad būtų galima užtikrinti kibernetinio saugumo reikalavimus.

Beveik visi Savivaldybės administracijos siunčiami dokumentai pasirašomi elektroniniu kvalifikuotu parašu, taip taupomas laikas bei išlaidos skirtos dokumentų spausdinimui ir siuntimui. Kvalifikuoti elektroniniai parašai vertinami kaip saugesni, jie technologiškai padaryti taip, kad būtų matomas kiekvienas jų pakeitimas.

Vienuolika Savivaldybės seniūnijų administracinę naštą mažino suteikdami paslaugas elektroniniu būdu. Daugiausia paslaugų elektroniniu būdu suteikė Šilutės, Usėnų ir Juknaičių seniūnijos, mažiausiai – Rusnės, Katyčių ir Gardamo seniūnijos. Populiariausios paslaugos, dėl kurių suteikimo interesantai kreipėsi elektroniniu būdu, buvo vietinės rinkliavos lengvatos taikymas, gyvenamosios vietos deklaravimas.

Savivaldybėje teikiamų administracinių ir viešųjų paslaugų analizė

Vidaus audito metu vertinome Savivaldybės teikiamų paslaugų aprašymus ir prieinamumą. Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinė sistema www.lietuva.gov.lt (toliau – PASIS) buvo likviduota vidaus reikalų ministro įsakymu³. Minėtu įsakymu pavedė⁴ užtikrinti aktualių PASIS duomenų perdavimą Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformai (toliau – VIISP arba elektroniniai valdžios vartai). Savivaldybė VIISP skelbė 79 viešųjų ir administracinių paslaugų aprašymus. Vyriausybė rekomendavo⁵ savivaldybėms, teikiančioms viešąsias ir administracines paslaugas elektroninėje erdvėje, naudoti VIISP paslaugas. Savivaldybėje nesivadovavo šia rekomendacija, nes VIISP neskelbė 82 viešųjų ir administracinių paslaugų aprašymus.

Savivaldybės interneto svetainėje www.silute.lt skelbė 161 administruojamos ir teikiamos paslaugos pavadinimus. Vadovaujantis Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu⁶, Savivaldybės Komunikacijos skyrius, informaciją apie teikiamas paslaugas, turėjo skelbti Savivaldybės interneto svetainėje www.silute.lt. Nesilaikė šios nuostatos, nes savivaldybės interneto svetainėje neskelbė 93 paslaugų aprašymų, skelbė tik jų pavadinimus. Paspaudus ant šių paslaugų

³ LR vidaus reikalų ministro 2024-01-26 įsakymas Nr. IV-81 „Dėl viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinės sistemos likvidavimo“.

⁴ LR vidaus reikalų ministro 2024-01-26 įsakymas Nr. IV-81 „Dėl viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinės sistemos likvidavimo“, 3.2.1 p.

⁵ LR Vyriausybės 2009-12-16 nutarimas Nr. 1659 „Dėl Viešojo administravimo institucijų informacinių sistemų sąveikumo sistemos naudojimo teikiant viešąsias ir administracines paslaugas elektroninėje erdvėje“, 2 p.

⁶ Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-02-10 įsakymas Nr. A1-159 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės administracijos teikiamų administracinių paslaugų“, 3 p.

Vidaus audito ataskaita pavadinimų, nukreipiama į likviduotą www.lietuva.gov.lt puslapį ir nurodoma „Šis puslapis neveikia“. Vidaus auditorių nuomone, neteisingai parengti arba nepateikti paslaugų aprašymai didino administracinę naštą paslaugų gavėjams.

Rekomendacijų, pateiktų 2023-08-25 vidaus ataskaitoje Nr. 7 „Šilutės rajono savivaldybės vykdomų administracinės naštos mažinimo priemonių vertinimas“ įgyvendinimas

1. Visų Savivaldybėje teikiamų paslaugų aprašymus skelbti Savivaldybės interneto ir www.lietuva.gov.lt puslapiuose (RR – didelis).

Rekomendacija – „Teikiamų paslaugų aprašymus skelbti Savivaldybės interneto puslapyje“ – neįgyvendinta. Iš 161 viešosios ir administracinės paslaugos, savivaldybės interneto svetainėje neskelbė 93 paslaugų aprašymų, skelbė tik jų pavadinimus.

Rekomendacija – „Teikiamų paslaugų aprašymus skelbti www.lietuva.gov.lt“ – tapo neaktuali. Viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinė sistema (www.lietuva.gov.lt) buvo likviduota vidaus reikalų ministro įsakymu⁷.

2. Koreguoti Savivaldybės teikiamų administracinių paslaugų ir administruojamų bei teikiamų viešųjų paslaugų aprašymus (RR – didelis).

Rekomendacija įgyvendinta. 58 paslaugų aprašymuose atnaujino atsakingų už paslaugų vykdymą darbuotojų kontaktus, koregavo 16 Socialinės paramos skyriaus paslaugų aprašymų.

3. Leidimus organizuoti renginius išduoti vadovaujantis Renginių organizavimo Šilutės rajono savivaldybėje ir rinkliavų nustatymo nuostatais: teisingai apskaičiuoti rinkliavos dydį; užtikrinti, kad prašymai būtų suderinti su atitinkamomis institucijomis, prie jų būtų pridėti visi privalomi dokumentai (RR – vidutinis).

Rekomendacija įgyvendinta. Savivaldybės Ūkio skyriaus specialistas, atsakingas už leidimų organizuoti renginius išdavimą, juos išdavė vadovaujantis Renginių organizavimo Šilutės rajono savivaldybės viešojo naudojimo teritorijose ir rinkliavų nustatymo nuostatais⁸. Leidimus suderino nustatyta tvarka, prie jų buvo reikalingi priedai (renginio schemos, programos), teisingai apskaičiuotas rinkliavos už komercinį renginį dydis.

4. Inicijuoti personalo valdymo modulio diegimą apskaitos programoje „Biudžetas VS“ (RR – didelis).

Rekomendacija neįgyvendinta. Savivaldybės Komunikacijos skyriaus vedėjos teigimu, personalo valdymo modulis yra įdiegtas apskaitos programoje, tačiau dėl šiuo metu vykdomų sistemos tikslinimo ir sklandesnės integracijos su esamomis sistemomis darbų bei personalo duomenų iš Valstybės tarnybos valdymo informacinės sistemos perkėlimo, minėtas modulis dar neveikia.

⁷ LR vidaus reikalų ministro 2024-01-26 įsakymas Nr. 1V-81 „Dėl viešųjų ir administracinių paslaugų stebėsenos ir analizės informacinės sistemos likvidavimo“.

⁸ Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2022-09-29 sprendimu Nr. T1-1116 patvirtinti Renginių organizavimo Šilutės rajono savivaldybės viešojo naudojimo teritorijose ir rinkliavų nustatymo nuostatai.

Išvados:

1. Savivaldybės 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane numatytą 1 administracinės naštos mažinimo priemonę įgyvendino, 2 įgyvendino iš dalies.
2. Nesivadovavo Vyriausybės nutarimo rekomendacija⁹, nes VIISP neskelbė 82 viešųjų ir administracinių paslaugų aprašymų.
3. Nesilaikė Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymo¹⁰, nes Savivaldybės interneto svetainėje neskelbė 93 administracinių ir viešųjų paslaugų aprašymų.
4. Iš 4 rekomendacijų, pateiktų 2023-08-25 vidaus audito ataskaitoje „Šilutės rajono savivaldybės vykdomų administracinės naštos mažinimo priemonių vertinimas“, 2 įgyvendino, 2 neįgyvendino.

Rekomendacijos:

1. VIISP ir Savivaldybės interneto svetainėje skelbti atnaujintus visų Savivaldybės administracijos teikiamų viešųjų ir administracinių paslaugų aprašymus (rekomendacijos reikšmingumas (toliau – RR) – didelis).
2. Savivaldybės administracijos struktūriniais padaliniais analizuoti administracinės naštos mažinimo galimybes ir siūlyti administracinės naštos mažinimo priemones įtraukti į Savivaldybės strateginį veiklos planą (RR - didelis).

Skyriaus vedėja

Aurelija Tamošauskienė

Vyriausioji vidaus auditorė

Milda Budrevičienė

⁹ LR Vyriausybės 2009-12-16 nutarimas Nr. 1659 „Dėl Viešojo administravimo institucijų informacinių sistemų sąveikumo sistemos naudojimo teikiant viešąsias ir administracines paslaugas elektroninėje erdvėje“, 2 p.

¹⁰ Šilutės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-05-10 įsakymas Nr. A1-159 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės administracijos teikiamų administracinių paslaugų“, 3 p.